

Pretiu

pentru Sibiu pe 1 anu întregu
7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu
la casa cu 1 fl. mai multu pe
anu: — trimisu cu post'a in
lăintrulu monarchiei pe 1 anu
întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. —
In strainatate pe 1 anu 10 fl. sêu
22 franci, pe 6 luni 5 fl. sêu 11
franci. — Numeri singuratiei se
dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu VI

Nr. 14.

— Sibiu, Sambata 19/3 Martiu. —

1883.

Ungari'a.

Proiectulu de lege gimnasiala se dà
in desbaterea camerei deputatoru in 5 Martiu;
asia dara multu mai curendu decâtu au crediutu
multi. Acésta inse pe romani se nu'i retîna dela
proteste. Las' că mai e cas'a magnatoru si co-
rona; dara toema si in casulu candu amu scî de
siguru, că si acesti doi factori ai potestatiei legis-
lative voru adopta legea intocma precum se vede
in proiectu, noi totusi se protestamu in contra ei
neincetatu, din tôte partile, cu atatu mai virtosu
si mai desu, cu cătu diariile unguresci au inceputu
se urle din nou asupra romanilor cu furi'a cu care
urla asupra sasiloru, pâna la atata, in cătu de ex.
„Pesti Napló“ dice, că daca nu se voru desfiintia
gimnasiale romanesce, că mane Transilvani'a va fi
perduta.

In Nrulu 13 arataramu tinut'a sasiloru. De
atunci se intempla ceva si mai multu: acei deputati
de nationalitate sasésca, cari tîneau pâna aci cu
gubernulu, in casulu acesta se rupsera de cătra
partid'a ministeriala si subscrisesa protestulu alaturea
cu ceilalti deputati ai loru din opozitiune. Vede
acésta sciu că este solidaritate.

Episcopulu si consistoriulu romano-catolicu din
Transilvani'a inainta si astadata unu nouu protestu
la dieta, totu asia de aspru, că si celu din anulu
trecutu, declarandu proiectulu de lege că sfarmatoriu
de autonomi'a bisericeii loru. Sciu si catolicii că
legea se va sanctiona, ei inse mai sciu foarte bine,
că numai Ddieu facuse din veci, in principiu,
legi eterne, nici-odata stramutabili, éra ómenii in
capu se'si stea, facu totu numai legi omenesci, su-
puse la mii de schimburi, la viétia si mórté că si
ómenii; de aceea ei nu punu manile in sinu, ci
protesta mereu la totu ce nu le place. Hei Dómné,
éca asia protestau odinioara si romanii, chiaru si
sub domniile declarate de absolutistice; că de ex.
bietulu episcopu Inocentiu (1729—1751) lupta
18 ani neincetatu contra infameloru legi ale dietei
transilvane, siedea câte 8—9 luni la Vien'a, si
dupace imperatés'a 'i deschisesse locu si in dieta,
intr'o di éra p'aci se'lu bata ungurii, daca nu aru
fi saritu poporulu că se'lu apere; éra mai tardiu,

pe candu iesuitii*) si cumplitulu episcopu Bajtay
se incercasera se cassedie ritulu resariténu si se ne
substitue pe celu latinescu, éra calvinii cautau se
puna romaniloru unu episcopu calvinu, protopopulu
Balomiru dela Blasiu amerintiati cu mórté scapà
la Curtea de Argesiu si de acolo toema la St.
Petersburg. Dara apoi episcopulu Grigorie Maioru,
dara bietulu episcopu Vasilie Moga cum éra legatu
de mani de pitióre prin afurisitele instructiuni pe
care l'au pusu se jure la cancelari'a din Vien'a!
Hei, dara pe atunci inca domniá armonia intre
cleru si poporu, éra cu doi trei cameleoni nu stetea
nimeni de vorba.

Adunarea dela Clusiu 1 Martiu 1883.

Cu puține óre inainte de a pune acestu Nru
sub tipariu, ne venira aceste sciri:

Adunarea alegatoriloru romani din municipiulu
Clusiu a fostu deschisa astadi la 1/2 11 óre cu o
cuventare meduósa si foarte energica a presiedintelu
acestui clubu ilustrulu domnu Alesandru Boha-
tielu. Adv. Iuliu Coroianu a vorbitu despre
activitatea conferentiei din Sibiu si a propusu aci
alaturatulu concludu, care s'a primitu intre aplausele
de multe-ori repetite ale tuturor membriloru de
fația, cu unanimitate.

Mai departe adunarea si-a exprimat parerea
de reu asupra proiectulu de lege relativu la scólele
medie si a decisu, că se róge pe mitropolitii si
episcopii romani, că acestia se lucre pe tôte terenele
posibile in contra acestui proiectu.

La adunare au participatu pe langa alti ale-
gatori cam 50 inteligenti veniti din tôte partile
comitatulu, intre cari amu vediutu pe protopopulu
din Almasiulu-mare, pe celu din Cosiogn'a, pe cei
doi protopopi din Clusiu si pe protopopulu din
Borsia si Dn. Silasi. Au lipsitu doi advocati din
Clusiu, dintre cari unulu s'a alesu de membru in
comitetulu clubulu.

Presiedentele a inchisu adunarea cu o vorbire
frumósa dicédu intre altele, că patri'a numai atunci

*) Mai toti magiari, de ex. Hevenesi, Viszkeleti,
Bárány, priorulu Horváth, Nic. Jánossy, Balogh etc.

va fi fericita, candu tôte nationalitatile voru lucr
mana in mana si isi voru respecta drepturile.

Adunarea in genere a fostu foarte insufletita
pentru caus'a nationale.

Altii ve voru scrie mai pe largu.

Concludulu adunarei de clubu ele-
ctorale din comitatulu Clusiu luat in 1 Martiu
a. c. suna:

„Adunarea consimte cu tôte decisiunile adunarei
generale a reprezentantiloru alegatoriloru romani tinuta
in Sibiu in 12—14 Maiu 1881; consimte intru
tôte si cu cele espuse in memorialulu edatu prin
comitetulu centrale permanentu electoralu din Sibiu;
primesce că punctu de manecare program'a nationale
romana statorita in acea adunare, si executarea
aceleia pe tôte terenele o concrede biroului. Totuodata
spre scopulu executarei aceleia toti membrii acestui
clubu electorale din comitatu se declara unanimu
solidari. Cu acésta ocaziune adunarea se afla in
placut'a positiune a poté esprime multiamit'a si re-
cunoscinti'a sa cătra comitetulu permanente centrale
electorale din Sibiu si in deosebi distinsulu membru
— — pentru fatigie energieose desvoltate intru
executarea decisiuniloru adunarei generale.“

— Dela Brasiovu inca ne venira sciri prea bune.

Romani'a.

Bucuresci. Siedintiele corpuriloru legislative
s'au prelungitu pâna la 28 Febr. st. v. Camer'a
deputatoru perdù dile scumpe cu proiectulu de
gradatiune, prin urmare si de regularea salarie-
loru la profesori, institutori (invetiatori, dascali) si
institutorie. In 15/27 Febr. se votara urmatóriele
salarie ficsate pe luna:

„Se supune la votu si se primesce amenda-
mentulu minoritatii comisiunii care, prevede 80 lei
pe luna pentru invetiatorii satesci normalisti.

Pentru institutori si institutrice se votédia
200 lei lunar.

Pentru professori de gimnasii, normale, etc.
se adopta sum'a de 280 lei pe luna.

Pentru professori de de scóle de farmacie, etc.
se adopta sum'a de 360 lei.

Foisiór'a „Observatoriului“.

Unu Guarnernu.

Dupa Dr. Bernhard Stavenow.

Lun'a lui Septembre a anulu 1835 se apropiã
cãtre fine. — Erã o di frumósa, si dupa acésta di
urmã o sêra totu asia de pompósa. Lun'a auria éra
aninata de bolt'a azura a ceriului venetianu, in tocmã
că unu scutu lucitoriu de pace.

Pre puntea de pétra, carea éra sustienuta de unu
singuru arcu puternicu — dreptu petioru — preste
miculu canalu alu lui Marcu, stêtu unu june cufundatu
in cugete. Perulu lui, lungu si negru, care sbura in
valuri frumóse de sub o palaria de paia, numitu cala-
bresu, pre umerii sei in diosu, se clatinã, adiatu fiindu
de desfatatórea bóre a serei, că si mic'a frundisióra
pre ramur'a sa.

Junele uitandu chiaru de sine, privindu unde
cele vinetii, de odata intonã o lina melodia.

Puține gondole se jocau pre marele canalu St.
Marco. Acusi dispareu, fara a lasa urma, acusi se
arata éra, că si nescari naluce pre laculu argintiu, ce
representã o oglinda stralucitóre, marginita de rame
de aur.

In asta sêra, natur'a ce paré că de asta data a
furatu din ceriu tôte fericirile si farmecele, 'i furã si
farmecã ánim'a. Lun'a, carea ridea maiestósa printre
stêle, că si o regina intre flori, 'ti furã ochii. Undele
canalului ce sioptiau lina, 'ti ademeniau sufletulu la o
dulce reverie. — Natur'a farmecatóre, lun'a zimbítóre,
ceriu seninu si presaratu cu stele doiose că si florile
din gradinile Hesperideloru, unde cu o sioptire asia de
dulce că aceea primita in visulu primulu amoru, erau
totu atâtea farmece din lumea fericitoru!

Dara junele privia nemiscatu la canalu si nice că
se mai interessã că se observe sirurile ómeniloru, ce
trecu pre punte pe de in dreptulu lui vorbindu multe
alte.

— Elu e unu strainu. care admira cetatea nóstra
— dise in sine unulu din acei trecatori, ce vediu pe
acestu june privitoriu in diosu; éra acelu trecatoriu
avù destulu sentiutu patrioticu pentru a nu turbura pe
acestu june in contemplarea frumósei Venetie-vechia,
regina a marii.

In fine intréga cetatea dormiã in tacere. Se facu
linisce pe strade, pe apa si chiaru si in palate!

Nu se audia mai multu cãnteculu gondolierulu;
nu sunau mai multu versuri infocate de iubire, din tierile
meridionali, acompaniate de mandoline si guitarre.

O sacra linisce se lasa preste cetatea dormitóre!
Junele strainu, inca totu stete nemiscatu pe
loculu seu vechiu, pe puntea de pétra, si gondol'a ii
éra la petióre.

Conducatoriulu gondolei, care si aruncã lat'a sa
mantea preste sine, adormise si elu afectionatu fiindu
de dragalasiile sioptiri ale undeloru sburdalnice. —
Totu respirã linisce si pace!

O bucata de lume frumósa! Siopti junele in sine.
Cãtu de frumosu e a trai si mori sub unu ast-felu de
ceriu! . . . Eu sum fericitu! continua mai departe.
Inse, pentru ce stau eu totusi aci? E aprópe ridiculu
a se bucurã cineva de fericirea sa pe o punte; . . .
si inca aci, pe o asia punte! — Dise elu, cu o frica
interna — aci, . . . unde in o asia imediata apro-
piare jace acelu, acelu . . . sangerosulu „Palazzo
publico!“

Atunci junele privi de incolo la palatulu, odinioara
alu Dogiloru, si plinu de dorere esclama: — Ah! daca
v'asiu poté eu pe voi pre toti mantui, o! nefericitoru,
cari ve chinuiti acolo, mai cu de adinsu că victimile
unei persecutiuni nedrepte!

Intru aceea tinerulu isi întorce privirea dela acelu
Palazzo publico, pe cătu de maretu, pe atatu de
sangerosu in paginile istoriei; éra chiaru decisu că
se'si desteppe gondolierulu, pe Pietro, candu de odata
cineva puse man'a pe umerulu lui.

Junele spaimantatu si surprinsu se întorce in
dereptu!

Cuprinsu de unu fioru fara margini, o trepiditate
forțe mare, se retrase, tremurandu, indareptu la apari-
tiunea unei feție selbatece, brunete, ce prin o con-
tragere dorerósa a fia-caui muschiu, desemna o
suferintia de mai multi ani, in cătu si acela ce nu ar
fi fostu fisiognomistu, ar fi potutu sei cu cine are de
a face.

Ochii cufundati mai pastrau inca acelu focu ardieu-
toriu, carele de comunu arde numai in spiritele geni-
loru mari; perulu seu in disordine, cadea pe umerii
sei si se pareau a fi nisce sierpuleti veninosi; tinut'a
capulu si a corpulu, si tôte acestea desemnau imaginea
cea mai trista si démna de compatimitu a unui omu,
care a sustinutu lungu timpu o lupta contra ániei,
si in care lupta pâna acuma nici-nu a cadiutu, nici-nu
a invinsu.

Unu intervalu puçinu de timpu ambe figurile
stetea un'a lãnga alta fara a schimba vreo vorba.

In fine, noulu venitulu aci, rumpe tacerea.

— Eu amu auditu nobil'a ta esclamaré, Signore!
— dise elu cu o voce nadusita: — Eu sumu unulu din
acei nefericiti, cari se sacrificã in acea . . . camera
de plumbu!

Dicédu asia, prinse man'a junelui cu degetele
sale celea uscate de suferintie si oftandu dice: Man-
tuesce-me Signore! — Lasa-me Signore se trecu cu
gondolierulu teu preste canalulu celu mare . . . eu
amu acolo unu amicu care me astépta . . . in sa indata
. . . indata! . . .

— Bucuros Signore! — replica tinerulu patrunsu.

Elu simti inse, că pericululu e aprópe.

— Pietro! — strigã elu apoi cătra gondolierulu
seu. — Calatorimu! — Pietro isi ridica figur'a sa cea
monstruósa in gondola si vediu ceva, ceva de mirare
lãnga domnulu seu. Si elu nu dise nimicu. Elu iubia
pe acestu june, care de multe-ori ii intrebuintia
gondol'a.

Dupa-ce ambii pasageri se imbarcara, manile
vengióse ale gondolierulu facea de gondol'a lunecã pe
suprafaci'a apei cu o intiéla de sagéta:

Pentru profesori de universitate se votădea sum'a de 500 lei.

Pentru profesori de limbi facultative se votădea 200 lei pe luna.

Pentru profesori de religie, desen, caligrafie, se votădea 200 lei.

Pentru maestrii de muzică și gimnastică se fixădea 150 lei pe luna.

Alineatul I care prevede că profesorii angajați cu contract se renumerădea după contract nebeneficiindu de gradatie, se adoptă.

(„Telegrafulu“.)

Totu în acea ședință a ministrului lucrărilor publice prezenta proiectul de lege pentru încurajarea unei societăți române de navigație pe Dunare. Camerăa împingea acel proiect cu aplauze vii, care tocmai în această epocă își are înțelesul său. Pe Dunare și în marea neagră se vedu și din trecut corabii cu tricolorul României, de a le capitalistilor particulari, era flotilă armată danubiană a țării în anii din urmă încă s'a mai înmulțit și ameliorat spre a fi cum amu dice simbură și școală pentru corăbierea maritimă. Dăru proiectul de față are alt scop: emanciparea comerțului pe apă de sub tutoratul corăbiei austro-ungare, care domnește pe Dunare de ani 53 cu un folos admirabil, spre rusinea mai virtuosă a Turciei, dăru și a României.

Și fiindcă e vorba de corăbierea pe Dunare, dăturam și noi acilea în interesul comerțului și alu călătorilor următorul anunț:

„Agenții a vaporilor pe Dunare ne comunică următoarele:

Vapórele de poșta voru circula cu începere dela 1 Martiu 1883 st. n. din Budapeșta deocamdata numai până la Giurgiu de 3 ori pe săptămână.

Celu d'ântaiu vaporu de poșta va pleacă dela Orșov'a în jos spre Giurgiu.

Sambata în 3 Martiu 1883 st. n. la orele 4 p. m.

Celu d'ântaiu vaporu de poșta va pleacă dela Giurgiu în sus spre Budapeșta.

Vineri în 9 Martiu 1883 st. n. la orele 10. a. m.

Dilele de plecare dela Orșov'a în jos spre Giurgiu sunt:

Luni, Joi și Sambata la orele 4 p. m.

Dilele de plecare dela Giurgiu în sus spre Orșov'a-Budapeșta sunt:

Mercuri, Vineri și Domineca la orele 10 a. m.

Acăsta va servi până la alta dispoziție.

— (Dău sorori morțe dintru odată.)

Citim în „Telegrafulu“: A șera unu trist cortegiu funebru străbătea calea Victoriei îndreptându-se spre cimitirul Sierbanu-Voda: se conduceau la ultimă și vecinică locuință ramăștile mortuale ale

decedatelor Balacescu și Gidofalvy surorile dlui colonel St. Falcoianu.

Cortegiulu, care avea un aspect foarte lugubru, era urmat de o multime de rude și amici și de un lung sir de trasuri.

Înmormântarea va avea loc la 2 ore.

— Totu a șera pe la ora 11 d. N. Lahovari. întorcându-se a casa cu trasura dela teatru, abia apuca se între în casa și înceta grabnic din viață.

Miscarea poporațiunii capitalei București în a. 1882.

(Urmare și fine).

În anul 1882 s'au înregistrat 166 copii nașcuți-morți. Adevăratul număr al copiilor nașcuți-morți este cu mult mai mare, ei se înregistrează numai în cazuri excepționale, și cei înscrși în registrele stării civile că nașcuți-morți sunt în mare parte copii nașcuți-vii și decedați puțin timp după naștere și înainte înregistrării nașcerii. Este de dorit că se se reguleze odată înregistrarea corectă a copiilor nașcuți-morți.

Dintre cele 5252 persoane decedate în capitala în anul 1882, 2780 au fost în ultima boală cauzată de medici și 2472 „său 47 la sută din numărul total al celor încetați din viață n'au fost asistați din nici-unu medic.“ Acest număr este esorbitant în fața ajutorului medical gratuit pe care administrațiunile spitalelor și primăria îl pune la dispoziția bolnavilor săraci.

Poporațiunea comunei noastre a suferit în anul 1882 de 4 epidemii mici, de febră tifoidă, de difterită, de scarlatină și de pojar.

Febră tifoidă este în orașul nostru endemică (aproape permanentă), ea a luat un caracter epidemic pe la începutul lunii Iulie și a cerut până la finele anului 147 victime, afara de 90 cazuri sporadice de febră tifoidă cu finalitate letală, observate dela începutul anului până în luna Iulie. Preste totu au încetat dăru din viață de febră tifoidă în anul 1882, 237 persoane (142 de secși barbatescu și 95 de secși femeescu). Este puțin probabil, că epidemia de febră tifoidă se afla în raport cu lucrările publice executate în capitala în cei din urmă 2 ani, cel puțin statistică nu arată un asemenea conex, căci cu doi ani înainte începerii acelor lucrări febră tifoidă a fost mai frecventă de câtu acum; în cei din urmă 4 ani, numărul deceselor cauzate prin febră tifoidă a fost cel următor:

In anul 1879	291
„ „ 1880	252
„ „ 1881	164
„ „ 1882	237

Angină defterică este asemenea endemică în Româniă. În capitala ea s'a arătat mai rar până

Opt zile mai târziu junele se află la lei dela St. Marco. Orologiulu din turnu tocmai era se bata 4 ore după amieză, cându unu pruncu cu o cutie de unu formatu comicu privi pe junele nostru și îndată i-o și dete. Junele o primesce, privind-o cându rîdindu, cându seriosu.

— Acela, pe care l'ai salvat — dise prunculu, 'ți tramite această cutie și cu ce se afla în ea că prezentu!

— Cine e acela; și unde e el? întreba junele.

— Cine e el? ... Vei ști mai bine dacă vei deschide cutia. Era unde e elu acum, nu știu, căci de 7 zile s'a departat. Are înse unu amicu, pe tatăl meu, caruia i-a concreditu că se 'ți dea această astadi.

Și mai înainte de a potă întreba încă ceva junele nostru, copilulu a disparut.

Cutiă era usiōră. Nu se vede a fi în ea galbini; cu atât mai puțin vre-unu copil mortu, precum a cugetat junele nostru mai înainte, cându ecea cutie i se pareă că unu micu sarcofagu și cându își revocă accentele necunoscutului: „Că elu ar fi închis pentru omor“.

Îndată o duse acasă, curiosu foarte că ce ar potă fi în interiorulu ei!

Cându o deschise, diari o violina, carea după formă ei estera pareă că n'are nici-unu pretiu. Înse, observându junele, că unu adevăratu cunoscutoriu, afla că ea e unu admirabilu guarneru.

— Cine potă fi acelu barbat? se întreba elu pe sine și îndată și capetă răspunsu, fiindcă ridicându instrumentulu afla unu biletu micu, pe care era scrisu: „Nicolu Paganini mântuitorulu meu!“

Tonuri minunate și pompoze erau ascunse în instrumentulu acesta de lemn puțin însemnat.

Junele întielesă, că cu acestu instrumentu potă se farmeci lumea diumetate. Înse, acum déjà, e mortu și elu de 8 ani.

Violină înse e pusă în Genuă lângă cutia ei într-una casulia de sticlă, unde se arată pentru ori-ce trecători, pentru unu pretiu bagatelă, că violină cea mai iubită alui Paganini.

Augustu 1882.

Sim. P. Simonu.

la lună Septembrie 1882, de atunci până la finea anului ea a luat întinderea unei mici epidemii, cauzându dela 5 Septembrie până la finele anului 70 decese. Preste totu au murit de difterită în cursulu anului trecut 103 copii (42 de secși barbatescu 61 de secși femeescu) cu 33 mai puțin de câtu în anul 1881. Din acești 103 copii 14 au fost cautați în spitale, 53 la domiciliulu lor de către medici, pentru 36 nu s'a chemat medici.

Mica epidemia de scarlatină a început în prima jumătate a lunii Septembrie și a cerut până la finele anului 40 victime, afara de această au murit de scarlatină dela 1 Ianuarie până la începutulu epidemiei 55 copii; scarlatină a cauzat dăru în totu anul 1882 95 decese, la 55 bați și 40 fete. În cei din urmă 4 ani au murit de scarlatină 1,071 copii, anume:

In anul 1879	703
„ „ 1880	220
„ „ 1881	55
„ „ 1882	95
	1073

Victimele pojarului (ale Morbilelor sau Rubeolei) au fost și mai puțin numeroase de câtu ale scarlatinei. Dela 1 Ianuarie până la începutulu lunii Novembre au murit de pojar 45 copii, de atunci boala a devenit mai frecventă și a cauzat în cele din urmă 2 luni ale anului 38 decese. Preste totu au murit de pojar 73 copii (36 bați și 37 fete), cu 25 mai mult de câtu în a. 1881.

De versat au murit în anul 1881 numai 5 (în anul 1881 22), de tifos eșantematic 4 (în anul 1881 8), de tusa convulsivă 61 (în anul 1881 24) persoane.

Între boalele infectioase ale animalelor domestice care se transmit omului, Maliasmul (răpiciu) a cauzat 2, turbarea 3 decese. Muscaturile cânilor turbati au fost înse mai frecvente, în lună Iulie 1882 un singur căne turbat a muscat 7 persoane din stradă Taurului (Lucaci), care au fost toate vindecate din cauză, că li s'a dat ajutoru medicalu imediatu.

Că totdeauna și în anul 1882 cauză principală a deceselor au fost boalele căilor respiratorii, și mai alesu ftizia pulmonară. În anul trecut au murit de ftizie pulmonară (oftică) 725 persoane (405 bărbați 320 femei), cu 75 mai puțin de câtu în anul 1881. Decesele de ftizie pulmonară au făcut în anul 1882 13.8 la sută, în anul 1881 numai 11.8 la sută din numărul totalu alu mortilor. Putem aștepta cu siguranță că pe lângă alte îmbunătățiri igienice, canalizarea orașului, regularea Dâmbovitiei, nivelarea și pavarea strădelor nepavate, care contribuie la uscarea caselor umede, voru produce prin urmare o scădere considerabilă a ftisiei.

Celelalte boale ale căilor respiratorii au produs numărulu următoru de decese:

Crupulu	48
Bronchita capilară	72
Bronchita	152
Pneumonia	504
Pleurita	25
Emoragia pulmonară	22
Emfisema pulmonară	28

Copii până la etatea de 5 ani au dat mortii contingentulu cel mai mare, au murit 2472 copii (1303 bați și 1169 fete) în etate până la 5 ani, anume: 729 în primele trei luni ale vieții, 238 în etate dela 3 până la 6 luni, 472 în etate dela 6 până la 1 an și 970 în etate dela 1 an până la 5 ani. Decesele până la alu 5-lea an alu vieții s'au urcat la 47.2 la 100 din totalu deceselor. Căușă care a produs la copii cele mai multe decese este ignoranța regulilor elementare ale igienei și în specialu nutrițiunea neîntăleptă a copiilor, mai alesu în timpul imediatu înainte întierării și îndată după întierare, care provocă enterită, disenteria și marasmulu infantilu. Enterita și gastroenterita (ordinarea) copiilor a cerut 628, disenteria copiilor 22, marasmulu infantilu 63 victime. Totu în contulu nutrițiunei incorecte vine o parte din decesele de boale ale creierului. Aceste boale, care au și alte cauze, omăra mulți copii. În anul 1882 au murit de meningită 123, de meningită tuberculoasă 10, de spasmi 411 copii.

Mortile din paludismu scad din an în an, au murit de boale palustre în anul:

1880	125 persoane
1881	54
1883	40

Decesele de paludismu speram, că voru dispărea în capitală cu totul după terminarea marilor lucrări publice care se execută cu scopulu de a asana capitală.

— Dă-mi voia Signore! — încep junele, cându erau în mijloculu canalului. Pentru-ce te-au condamnatu la cameră de plumb?

— Pentru-ce? răspuse strainulu. — Tu signore întrebi pentru ce e foculu ferbinte și ghiaciă rece! — ... Eu o știu! ... Fără cauză, fără vină m'au încarcerat, fără vină m'au condamnatu, că asiu fi comis omor cu aceste mâni, cari odinioară scoteau tonuri din corde ... tonuri! totuși tacere! ... Ei dormu ... ei dormu ... pentru eternu! Dă! Signore, eu sum nevinovat ... și juru înainte lui Dumnezeu, care ne vede pe noi de colo de sus!

În momentul acesta gondolă ajunge la limanu și necunoscutulu esi din trensă.

Se fii sanetosu — dise elu, întindendu junelui mană sa. — Se fii sanetosu și — primesce multămită mea cea mai ferbinte. Tu ai făcut o faptă bună! ... Totuși cum ti-e numele? Spune-mi, te rog numele, că se știu cui amu se mulțimescu?

— Numele meu? răspuse junele — această nu importa nimicu, și de amu făcutu eu vreo faptă bună, nu știu dacă în inimă ar șopti totu astu-feliu?! ... Măntuiesce-te numai Signore! Dumnezeu cu tine! Gondolă voi chiaru a se departa. Înse necunoscutulu o ținu în dreptu.

— Încă o vorbă! — dise elu — iubesci artă musicală?

Acăsta întrebare veni junelui cam curioasă. Elu surise și răspuse după puțin timp: Cam așa Signore! Fii sanetosu!

— Și nu jucati cu mâinile pe nici-unu instrumentu musicalu? întreba necunoscutu. — O! da! pe violina, răspuse junele curiosu, că ce scopu ar fi avendu necunoscutulu cu această.

— Bine! — reluă era necunoscutulu, apoi spune-mi mie numele și locuință ta Signore!

— Numele meu, nu'ti potă servi spre nici-unu folos. Dacă totuși insisti a me cunoște, apoi știu, că eu voi fi de adă preste 8 zile punctu la 4 ore după amieză la lei dela St. Marco, și încă îmbrăcatu că acum — dise junele.

Necunoscutulu dispăre.

Pietro, departă gondolă dela țermure carea deschizându 'și calea pre canalu duse pe junele nostru la otelulu său, unde elu îndată adormi și visa de aventurile sale cu necunoscutulu — fantasticu — comicu.

De sifilis au muritu 18 persóne, dintre care 16 copii afectati de sifilis congenitalu (in anulu 1881, 28 persóne din care 20 din sifilis congenitalu.)

Dintre mortile violente figurédia 9 intocscatiuni (1 cu arsenicu, 3 cu fosforu, 1 cu strichnina, 1 nedeterminata in momentul inchiderii bilantiului deceselor si 3 prin gasulu de protocsyd de carbonu), apoi 2 decese din strangulare, 5 de inecare, 6 din combustiu, 9 din vulneri contuse, 17 din vulneri din arme de focu, 2 din vulneri taiate, 3 din fractura craniului, 2 din fractura colónei vertebrale si 5 din alte fracturi de óse.

Dr. I. Felix.
(„Romanulu“.)

Scurta revista politica.

In Franci'a. Ministeriulu nou s'a compus; vreo doi principi din famili'a Orleans fusera scosi din armata sub cuventu cá aru fi periculosi pentru republica, spiritele inse sunt totu turburate.

In Angli'a se debate adress'a la cuventulu de tron, éra cu acésta ocasiune chiaru si barbatii de statu ai Angliei recunoscara, cá in sute de ani hostilitatea intre anglii nici-odata nu a fostu atátu de inversiunata cá in acésta epoca, éra investiga-tiunile criminale scotu la lumina fapte in adeveru selbatice, cá-ci resbunarea irlandiloru nu cunoşce nici-o margine.

In Itali'a si anume in Rom'a lucrurile nu stau cu multu mai bine decâtu in Irlandi'a. In 27 irredentistii aruncara éraşi doue petarde dinaintea palatului ambasadei austriace si alt'a pe piati'a Quirinal de si ele au detunatu sér'a cátra 8 óre, ele inse sunt o noua proba de ura neimpacata a supra Austro-Ungariei. S'au arestatu mai multi ómeni, dára pe vinovati totu nu'i descoperira.

In Spani'a si Portugali'a s'a descoperitu unu complotu republicanu si propaganda fórte intinsa, dupa care se implura si pe acolo prinsorile.

Pána si in paciutulu Belgiu s'au aruncatu bombe cu dinamitu si s'au descoperitu urme de nihilisti, ce e dreptu inse, straini.

Intre Serbi'a si Muntenegru relatiunile de vecini se încórda tare, din cauza cá Petru Cara-Georgievici, fiú alu fostului domnitoriu Alexandru Cara-Georgievici se afla de câteva septemani cá óspetu alu principelui Nicolae de Muntenegru, in Cetinje insoçitu si de unii oficiari rusesci. Tóta lumea scie, cá acelu Petru e pretendente la tronulu Serbiei si cá o partida serbéscá voiesce se scape cu ori-ce pretiu de regele Milanu, mai virtosu din cauza cá acesta s'a pusu precum credu serbii, cu totulu sub protectiunea Austro-Ungariei.

Dela conferentia nimicu siguru pâna aséra.

Procesu verbale

alu comitetului asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, luat in sedinti'a dela 2 Februaru n. 1883.

Presedinte: Jacobu Bolog'a, vice-pres. Membrii presenti: P. Dunc'a, E. Macelariu, Davidu br. Ursu, J. St. Siuluti, P. Cosm'a, J. V. Russu, Dr. Il. Puscariu, B. P. Harsianu, J. Popescu, V. Romanu, C. Stezariu, G. Baritiu, Eug. Brote, Dr. J. Crisianu, bibliotecariu. Secretariu: Dr. D. P. Barcianu.

1. Cassariulu presenta raportulu despre starea cassei asociatiunei la 2 Fauru a. c. Din acestu raportu se vede, cá averea asociatiunei este 80,160 fl. 50 cri in care suma e cuprinsu si pretiulu casei cumperate pe sém'a asociatiunei. (Nr. exh. 34/1883).

Servesce spre sciintia.

2. Cassariulu presenta raportulu despre starea fondului academiei romane de drepturi, la acelasiu datu. Totalulu acestui fondu se urca la sum'a de 20,065 fl. 42 cri. (Nr. exh. 35/1883).

Servesce spre sciintia.

3. In legatura cu raportulu cassariului despre starea fondului asociatiunei, membrulu comitetului P. Cosm'a propune

si comitetulu insarcinédia pe cassariu a face unu raportu despre toti aceia, cari au luat imprumuturi dela asociatiune si totuodata a provocá pe cei ce inca nu s'au achitatu de datori'a lor, a o face acésta.

4. Cassariulu presenta o socotéla in suma de 42 fl. 63 cri cá spese avute cu tiparierea si brosiurarea ratiociniiloru pro 1881/2, si cu unele procurari de mobiliariu si reparaturi mai mici in mobilele casei cumperate (Nr. exh. 33/1883).

Sum'a de 11 fl. 99 cri cá spese pentru tiparierea si brosiurarea ratiociniiloru si pentru reparaturile mai mici la casa, se avisédia la cassa spre platire din sum'a votata in bugetu pentru spese extraordinarie, éra sum'a restanta de 30 fl. 64 cri, fiindu investita in mobile, va trece in inventariu sub rubric'a activelor.

5. Secretariulu alu II-lea raportédia despre cererile intrate in urm'a concursuluiu scrisu de comitetu din sedinti'a de dto 14 Novembre, cu terminu pâna la 31 Decembre 1882, pentru 6 stipendii á 25 fl. pe anu, dela societatea „Transilvani'a“, menite pentru invetiacei de meserii. Numerulu cereriloru acestora e 35, dintre cari un'a intardiata.

Combinandu feliulu meseriei, cu locul de unde concurentulu este nascutu si in care invétia meserie'a, precum si starea materiala, purtarea si progresulu dovedite prin documente

Cele 6 ajutórie se conferu:

1. lui Tauneanu Gavrilu din Ruj'a, comitatulu Ternavei-mari, invetiaceulu de papucaria in Sibiiu la Ferdinand Petri, pe timpulu pâna in Juniu 1885;

2. lui Costeiu Alesandru din Porcesci, comitatulu Sibiiului, invetiaceulu de pantofaria in Sibiiu la Nicolau Imberusiu, pe timpulu pâna la Fauru 1885;

3. lui Scurtu Joanu din Elöpaták, comitatulu Brasiovului, invetiaceulu de tipografie in Sibiiu la tipografi'a archidiecekana, pe timpulu pâna la Januariu 1885;

4. lui Deacu Vasile din Springu, comitat. Albei-inferióre, invetiaceulu de cismaritu in Sibiiu la George Bogorinu, pe timpulu pâna in Decembre 1866;

5. lui Bratu Joanu din Resinari, comit. Sibiiului, invetiaceulu de cococaria in Sibiiu la Georg Roth, pe timpulu pâna la Novembre 1866;

6. lui Viorelu Silvie, din Sibotu, com. Hunedórei, invetiaceulu de templaria in Orascia la Wilhelm Fogarascher, pe timpulu pâna in Septembrie 1884.

6. De-óre ce invetiaceulu de tipografia Joanu Scurtu, caruia in sedinti'a dela 14 Novembre i se votase unu ajutoriu de 12 fl. 50 cri din caus'a lipsei estreme in care se afla, a concuratu si la unu stipendiu de 25 fl. care i s'a conferitu sub Nrulu precedentu p. 3, - si de-óre ce densulu in urm'a acestei din urma conferiri, renuntia la ajutoriulu de mai inainte de 12 fl. 50 cri

Comitetulu declara acestu ajutoriu de 12 fl. 50 cr. de vacantu si'lu confere lui Muresianu Vasile din Desiu-Ocn'a, comitatulu Solnocu-Dobăca, invetiaceulu de faurie in Desiu la Josifu Lörincz.

7. Acelasiu raportóru arata, cá la concursulu scrisu a 2-a óra sub Nr. 451/1882 pentru 2 stipendii á 80 fl., menite pentru tineri ascultatori la institutul r. ung. de agricultura in Clusiu-Manasturu au intratu 2 petitiuni dela elevi ai mentionatului institutu si o petitiune dela unu studentu de filosofia dela universitatea din Clusiu.

Avendu in vedere, cá unulu din concurentii studenti dela institutul din Clusiu-Manasturu, fiindu nascutu in comitatulu Carasiului, nu apartine teritoriului asupra caruia se estinde activitatea asociatiunei trans., éra cá alu treilea concurentu nu intrunesc conditiunea principala a concursului

Stipendiulu de 80 fl. pe anu se votédia tinerului Gyurko George, elevu alu scólei de agricultura r. ung. din Clusiu-Manasturu in cursulu alu III-lea.

Sibiiu, d. u. s.

Jacobu Bolog'a m. p.,
vice-pres.

Dr. D. P. Barcianu m. p.,
secretariu alu II-lea.

Autenticarea acestui procesu verbalu se concrede domniloru: Harsianu, Popescu, Romanu.

S'a cetitu si autenticatu.

B. P. Harsianu m. p., Popescu m. p., Romanu m. p.

Raportulu comitetului „Reuniunei femeiloru romane din Sibiiu“ cititu in a V-a adunare gener. a acestei reuniuni tinuta in 25 Februaru 1883.

Onorabila adunare generala!

Resultatele activitatiei nóstre din trecutul scurtu alu reuniunei nóstre. de si sunt in situatiunea grea in care ne aflamu, modeste, ele totusi ne inmultiescu sperantiele intr'unu viitoru frumosu alu reuniunei.

Infintiarea „Reuniunei femeiloru romane din Sibiiu“ cu scopulu ei, de a fondá unu institutu romanu de crescere pentru fete, cu alte cuvente, unu institutu pentru crescerea romanésca a feteloru nóstre, a fostu salutata cu bucurie pâna si in cele mai indepartate parti ale romanimeii, éra protectorii si sprijinitorii reuniunei se inmultiescu in modu imbucuratori.

Se intielege, cá activitatea comitetului dvóstre a trebuitu se tinda pâna acum in prim'a linia la crearea fondului necesariu. Precum probédia bilantiulu anului trecut, unu bunu inceputu s'a pusu déjà la acésta.

Referitoriulu la membrii reuniunei nóstre, comitetulu dvóstre inainte de tóte, trebue se'si implínésca la acestu momentu o trista datorita, amintindu-ve mórtea unui membru pe viétia alu reuniunei nóstre urmata in anulu 1882, a dómnei Maria Lebu, din Cacov'a. Ve rogamu, se damu expresiune condolentiei reuniunei nóstre pentru acésta trista intemplantu, prin scolare.

Starea membriloru reuniunei nóstre cu finea anului 1882, a fostu cea urmatóre:

1. Fundatori.

Dómnele: Maria Cosma si Judita Macelariu, din Sibiiu.

2. Membrii pe tóta viétia.

in Sibiiu dómnele: Josefina Stezariu, Ana Moga, Maria Hannia, Joana Badila, Marina Romanu; in Fagarasiu dn'a: Elisabeta P. Popp; in Mercurea dn'a: Irina Macelariu;

in Reginulu-sasescu dómn'a: Carolina Orbonasiu;

in Idicelu dn'a: Maria Siagau;

in Baia de Crisiu dn'a: Maria Gligoru;

in Resinari dn'a: Caliopei Cioranu;

in Abrudu dn'a: Ana Gallu.

3. Membrii ordinari.

in Sibiiu dnele: Josefina Paschevici, Mina de Dunca, Maria Danu, Alesandrina Mateiu, Nasta Susana, Maria Popp Harsianu, Domnica Vasilichi, Ana Hodosiu, Minerva Brote, Maria Cuntianu, Maria Rosca, Eleftera Cristea, Elena bar. Popp, Maria Badila, Irina Trombitasiu, Elena Popescu, Maria Reu, Ana Bechnitz, Sofia Cosmutia, Teresia Verindeanu, si dsiórele: Elena bar. Popp, Justina Romanu, Maria Bologa, Maria Rosca, Sabina Brote;

in Aradu dn'a: Ermina Popovici-Desseanu;

in Orascia dnele: Anastasia de Orbonasiu, Maria Baci, Sofia Dorner, Maria Vinteanu, si dsiór'a: Sofia Munteanu;

in M.-Sziget dómn'a: Paula de Mihalyi, si dsiór'a: Maria de Mihalyi;

in Gurariu dn'a: Maria Munteanu;

in Bistritia dn'a: Julia Rinta;

in Mercurea dnele: Justina Greavu, Eufrosina Macelariu, Agapia J. Drocu, Victoria Albu, Susana Popp, Matilda Munteanu, Ana Munteanu;

in Caransebesiu dnele: Ecaterina Peta, Maria Biju, Julia Brancoviciu, Eufrosina Catrusca, J. Brancoviciu, Alesandrina Adamu, Minodora Mandrénu, Elena Popovici-Jacotisiu, Maria Ghidui, Ana Vulcanu, Emilia Bartolomeiu, Cornelia Stancovits, Berta Serafinescu, Maria Müller, Maria B. Biju, Maritia Biju;

in Budapest'a dn'a: Silvia Cimponeriu; in Totvaradia dnele: Sofia Belesiu, Sidonia Ardeleanu;

in Reginulu-sasescu dnele: Ecaterina Marinoviciu, Agapia Crisianu, Amalia Cetatianu, Elena Barbu;

in Toplitia romana dn'a: Elisa Popescu; in Deda dn'a: Ana Fulea;

in Maghereu dn'a: Hareti Branea;

in Rip'a de josu dn'a: Agneta Mateiu;

in Potocu dn'a: Joana Brateanu;

in Disznaio dn'a: Ana Brateanu;

in Idicelu dn'a: Rafila Siagau;

in Osiorheiu dnele: Ana Cservedi, Juliana Francu, Maria Hossu, Charlota Pap, Amalia Moldovanu, Juliana Fogarasy, Eufemia Manu, Maria Caluti, Maria Velicanu, Sofia Manu, Letitia Regius, Maria B. Fogarasy, Elena B. Popoviciu;

in Baia de Crisiu dnele: Teresia Borlea, Ana Mihaloviciu, Irma Mihaloviciu, Otilia Adamoviciu;

in Resinari dnele: Maria Dancasiu, Dochia Trónca;

in Odvosiu dómnele: Maria Cornea, Maria Joanu;

in Solymos dn'a: Otilia Papp;

in Berzova dn'a: Matilda Mihaloviciu; si

in Nagy-Pél dn'a: Maria Serbu.

4. Membrii ajutatori.

a) odata pentru totudeauna.

in Sibiiu domnii: Davidu bar. Ursu, Paulu de Duna, Parteniu Cosma, Dr. Joanu Moga, Dr. Aurelu Brote, Elia Macelariu, Dr. Ilarionu Puscariu, Nicanoru Fratesiu;

in Caransebesiu dnii: preas. sa Joanu Popasu, Filaretu Musta;

in Sigisiór'a dn.: Nicolae Sinsitai;

in Oradea-mare dn.: Jeroteiu Belesiu;

in Budapest'a dnii: Dr. Alesandru Mocsonyi, Eugenu Mocsonyi, George Serb;

in Arad preas. sa Joanu Metianu;

in Campeni dn.: Gerasimu Candrea;

in Orascia dn.: Dr. Avramu Tincu;

in Fagarasiu dn.: Ilariu Duvlea;

in Baia de Crisiu dnii: Teodoru Papu, Petru Trutia;

in Resinari dn.: Sierbanu Cioranu.

Dintre acestia domnii Alesandru Mocsonyi si Eugen Mocsonyi cu contribuire de câte 65 florini, dnii episcopu Joanu Metianu, Davidu bar. Ursu si Parteniu Cosma cu contribuire de câte 50 fl.; éra preas. sa dn. episcopu Joanu Popasu cu contribuire de 40 fl.

b) cu taca anuala.

in Sibiiu dnii: Jeronimu G. Baritiu, Radu G. Balasiu, Romulu Petricu, Julianu Popescu, Jacobu Bologa, Visarionu Romanu, Joanu Popescu, Gregoriu Mateiu, Josifu St. Siuluti, Joanu Hannia, Const. Stezariu, Anania Trombitasiu, Joanu Badila, Petru Rosca, Juliu Danu, Dr. Vasile Preda, Dr. Jonu Crisianu, Petru Draghiciu;

in Arad dn.: Joana Popovici-Desseanu;
 in Brasiovu dnii: Joana Lengheru, Nicolae P. Petrescu;
 in Abrudu dn.: Joana Gallu;
 in Orascia dnii: Joana Mihaiu, Nicolau Popoviciu, Irimie Boca, Nicolae Trifu;
 in Gurariu dn.: Joachim Munteanu;
 in Bistritia dnii: Danila Lica, Gabr. Manu;
 in Fagarasiu dn.: Jac. Popenaciu;
 in Apoldulu micu dnii: Nic. Topârceanu,
 Joana Oresteanu, Joana Macelariu, Joana Canda,
 Moise Beu, Teodoru Dragomiru, Joana Lazaru;
 in Mercurea dn.: Joana Salco;
 in Tergulu-Muresiului (M.-Vásárhely)
 dnii: A. Stoia, Unu anonimu;
 in Resinari dn.: Vasile Drocu; si
 in Campeni dn.: Dr. Absolonn Todea.
 In resumatul numerului membrilor reuniunii
 la finea anului 1882 a fostu:

fundatori	2
pe viétia	13
ordinari	96
ajutatori	64
totalu	175

Starea averei reuniunii cu 31 Decembre 1882
 este de 2523 fl. 35 cri faía de starea anului
 premegatoriului averea a crescutu cu 856 fl. 78 cr.

Afara de venitul taxelor de membrii, comi-
 tetulu a arangeatu aici in Sibiiu in érn'a a. 1882
 unu balu calicot alu carui venitu curatu a fostu
 de 97 fl. si 08 cri.

Balulu reuniunii nóstre din anulu curentu inse
 a avutu unu venitu multu mai mare si a ocupatu
 unu locu de frunte intre balurile de elita ale
 Sibiiului.

Comitetulu dvóstre spera, cá pe viitoriu in-
 scrierile de membrii voru urmá in proportiuni mai
 mari, cá si in alte orasie se voru iniíá prin pro-
 tectórele si prin membrii zelosi ai reuniunii nóstre
 petreceri, concerte, prelegeri etc. in favorulu ei,
 cá-ci reuniunea nóstra nu este o institutiune locala,
 ci are se fia unu asediamentu comunu romanescu
 si cá-ci trebuintiele multu simtite de institute de
 crescere pentru fete reclama cu urgentia realisarea
 scopului reuniunii.

Acésta este, dómnelor si domnilor, situatiunea
 reuniunii nóstre la finea anului 1882 si nu atátu
 modestele rezultate reale, pe care vi le aratamu,
 cátu bazele ce s'au pusu in acelu periodu la rezultate
 multu mai mari pentru unu viitoriu apropiatu, ne
 indreptatescu a inchiaia raportulu nostru presentu
 cu espressiunea sperantiei, cá reuniunea nóstra mai
 curendu de cum se putea prevedea la inceputu isi
 va implini scopulu ei maretu.

Sibiiu, 25 Februaru 1882.

Locu deschisu.*)

Sabesiu, in 25 Fauru 1883. Dupa adeveratele
 mele descoperiri din Nr. 5 alu pretiutului dv. diariu,
 a urmatu o declaratiune a lui Zevedeu Muresianu in
 Nr. 10 alu „Observ.” si asteptám se mai urmedie un'a
 dintr'alta parte, cá se mi se póta dá ocaziune a deschide
 unu „calindariu” mai vechiu; dara precum se vede nu
 cutédia a suflá in spudia, cá se nu i se impla ochii.

V'am dechiaratu, dle Red., si dechiaru si cu asta
 ocaziune in publicu, cá despre adev-rulu celoru scrise
 de mine, iau asupra mea tota raspunderea. Deci daca
 acelea marsiavii nu sunt drepte, apoi de ce Zevedeu
 Muresianu nu le refrange? Si daca pe densulu — pe
 langa tota impertinentia care'lu caracterisedia — nu'lu
 taia capulu a aflá vreunu espedientu sucitoriu de ade-
 veru, apoi de ce nu implóra ajutorulu intieptiloru sei
 stapani, la poft'a carora densulu — precum insusi s'a
 exprimat in un'a din conferintiele loru incuisionare —
 si-a scalciatu ciobótele alergandu dio'a nóptea nu numai
 chiaru si pe la celu din urma bordeiu tiganescu din
 Sabesiu, ci si prin comunele invecinate, sgarmandu
 dupa date false si cautandu dupa individi scapatati, cari
 pentru hacsisiu bunu se marturisésca falsu contra
 domnulu directoru de politie Piso, dá dóra succede a'lu
 vedea pe acesta suspendatu din postu, aruncatu in
 temnitia si a se putea densii bucura de nefericirea nu-
 merósei sale familii; simplu numai din acelu motivu, cá
 dn. Piso cá amplotiatu mai vechiu si mai inaintatu in
 rang, cu ocaziunea alegerei de primariu, n'a voitu se
 recéda faía de unu copilandru adusu aici de eri de
 alalta-eri, mai cu séma de a dreptulu din scóla de po-
 terniculu seu unchiu Balomiri.

E intru adeveru fórté usioru unei fiintie de pla-

*) Pentru articli ce aparu sub acésta rubrica, re-
 dactiunea nu ia nici-o raspundere in nici-unu intielesu.
 Si chiaru sub acésta reserva nu amu fi facutu locu nici
 la acésta corespondentia, daca auctorulu nu ar fi
 declarat din nou in scrisu, cá ia ori-ce raspundere
 asupra sa pentru totu coprinsulu ei, precum si daca nu
 s'ar reduce indirecte si la educatiunea tinerimei din S.
 Sebesiu. De altumentrea declaramu acésta diatriba in-
 chisa in aceste colóne. Cine voiesce se o continue,
 acolo sunt auctoritatile publice, atátu cele civili cátu si
 cele scolastice.

madél'a lui Muresianu a dechiará pe cineva de fara ca-
 racteru, obrasnicu si nerusinat si a dechiará — precum
 se exprima — „solemnelu” de calumnia publica adevaturi,
 pe cari le póte constatá intregu publiculu de aici. Cine
 dechiará ceva cu „solemnitate”, apoi trebue se aiba si
 ceva reputatiune; dara acésta e pentru Muresianu unu
 lucru cu totulu necunoscutu.

Muresianu dice in declaratiunea sa, cá nu mai stá
 cu noi de vorba. Acésta o credu si eu, inse intorsu,
 pentru-cá cu densulu intr'adeveru nu mai stau altii de
 vorba, decâtu numai aceia cari'lu folosescu si astadi e
 unéita si H. J. din capulu „Sacsoniloru”, de alu carui
 calibru se cam apropie, — ba, pardon! cu Muresianu
 mai stá inca cineva de vorba, adeca tiganulu Mezei
 Fabian din Vingardu si anume inaintea judecatoriei
 cerc. reg. de aici, pentru-cá in un'a din noptile trecute
 intr'o crisma s'a aruncatu cu furia asupra bietulu tiganu
 si 'ia sdrobotu violin'a cu pumnulu, pentru-cá nu 'ia
 cantatu la momentu: „Dulce'i vinulu si pelinulu” etc.
 Acum Fabian pretinde pentru violin'a sa sdrobotita o
 desdaunare de 150 fl. v. a.

De altumentrea acésta nu e cea de ántaiu, ci
 Muresianu se mai póte laudá inca cu multe alte bravuri
 de felulu acesta. Dorere numai, cá poporulu gr-or.
 din Sebesiu si-a incredintiatu educatiunea prunciloru de
 scóla unui astfelu de monstru.

Locu deschisu.*)

Acea convingere, cá neadeverurile reportate in Nr.
 138/1882 dein „Gaz. Trans.” sub titlu „de langa valea
 Almasiului” sunt la lumin'a dilei, am fostu propusu se
 tacu; dara miscatu de sémtilu dreptatiei ce se afla in
 fiacare omu cu caracteru, declaru asertiunile defaima-
 toriului Joana Hatieganu de vorbe góle, va se dica, de
 neadeverate; cá-ci:

La neplacerile ivite si referitóre la scól'a confes.
 g. c. a Gorboului a deschisu cale parochulu g. c. de
 acolo Joana Draganu, care prin portarea sa a datu ansa
 poporulu g. c. de acolo a deduce cá: precum e sfántulu
 asia si tamáia, va se dica, precum e preotulu asia si
 docentele, si anume: vedindu poporulu cá in ce rela-
 tiune traiesce preotulu amentitu cu docentele si cum
 nu se interesadia de scóla, respective de ceva progresu
 in invetiatura, de buna voia sia inscriu baetii indatorati
 a frecuentá scól'a confes., scól'a statului, de care ade-
 veru mai tardiu convingédu-se si vice-protopopulu
 tractuale, a si scámbatu docentele cu altulu, prin care
 ce a facutu? nemica!

De si e imposibilu cá omu cu mente se presupuna
 cá io am lucratu vreodata contra causei sancte, totusi
 intrebú pe reportatoriulu neadeverulu se'mi spuna cá:
 e posibilu cá io se am mai multa influentia in parochi'a
 Gorboului cá parochulu de acolo? si e posibilu cá pa-
 rochulu de acolo se nu aiba atáta auctoritate inaintea
 poporaniloru sei, cátu din 20 baiati ce frecuenteadia
 scól'a statului prin intrepunerea sa se nu atraga si re-
 aduca in sinulu scólei confessionale barem unulu?? De
 e posibilu, atunci se se rusinedie si nu se mai numésca
 parente la acelu poporu in veci. Deci eu sum convinsu
 si din cele supra-dise ori-cine póte fi, cá dn. v.-protop.
 Joana Hatieganu s'a pornitu contra mea fara nici-una
 cauza sontica, singuru la relatiunile si informatiunile
 sinistre ale unora malevoli orbi trupesce si sufletesce.
 Amentesce cá sum unu camatariu. Eu bani fara
 camata nu dau, numai la ceva amicu ori la ceva omu
 ce voiescu a'i ajutá; deci: prin aceea dle v.-protopope
 nu ai disu nemica, daca nu ai spusu cá in lumea larga
 unde dau bani fara camata.

Amentesce cá am voitu a infricá pe v. consistoriu
 se reteredie dela pretensiunea, respect. dela executarea
 sententiei de pe la anulu 1880, care amentire érá mai
 bine retacuta, de-óre ce ori-ce omu cu mente scie prea
 bine, cá la o sententia drépta nu subversédia in lumea
 de acuma dubiu de a se executá.

Amentesce cá sciu mai bine (§) paragrafi proce-
 durei sumarie cá faptele sanctiloru; la care respundu,
 cá aceea e o opiniune ce nu merita admirare — ba io
 din partea mea togma poftescu cá a treia persóna dom-
 nediesca se'lu luminiedie pe fiacare preotu in ambele,
 va se dica si in §§-ii si in faptele sfintiloru; altcum se
 scii frate parente si dle v.-protopope, cá sfintii nici-odata
 nu au lucratu contra legei, de unde resulta cá au sciutu
 si §§-ii. Finalmente apoi amentesce cá: voiescu a trece
 la religiunea gr-orientala; deci: de cumva convingerea
 mea me conduce acolo, frati'a ta nu me vei abate cu
 scrierile in foi, de-óre ce: pana acuma asia credu cá
 ai disu in biserica g. c. cá credinti'a e bas'a si funda-
 mentulu mantuirei, prin urmare: de am crediutu eu
 dupa bun'a-ti portare de pana aci cá esti omu de onóre
 — vedindu-ti si convingédu-me despre viceversa-ti
 portare, nu urmédia cá totu asia se credu in veci.

Joanu Germanu,
 preotu.

Bibliografia.

La librariile Wilh. Krafft in Sibiiu J.
 Stein in Clusiu si la librari'a Nic. J. Ciurcu
 in Brasiovu se afla:

— Dictionariu ungr.-romanescu Magyar-román
 Szotár, compusu de Georgie Baritiu, in partea

*) Acésta corespondentia ar fi avutu locu numai
 in diariulu in care dice cá fusese atacatu dnulu cores-
 pondente; daca totusi ii facemu locu aici cá prin escep-
 tiune, acésta se intempla din alte cause, pe care lec-
 torulu luminatu le va gáci la momentu. Comun'a
 Poputelecu se afla in dieces'a Gherlei, nu departe de
 Gorbau. Limba si stilu sunt lasate precum se afla
 in originalu; numai gramatic'a e ici-colea netedita.

Red.

magiara elaboratu mai alesu dupa alu lui Joana
 Fogarasi editiunea a cincea. Brasiovu 1869. Form.
 8-vo. 41 cóle. leg. 3 fl. 50 cr., bros. 3 fl.

— Baritiu G., Istori'a Regimentulu II romanu
 granit. bros. 60 cr.

— Dictionariulu etimologicu romano-latinu,
 alu societatii academice elaboratu cá proiectu,
 tipariu desu pe 184 1/2 de cóle si Glossariulu,
 de cuvinte straine sau considerate cá straine, stra-
 curate in limb'a nóstra, cá parte integranta a
 Dictionariului, tiparitu pe 37 de cóle, legate in
 3 parti 19 fl., bros. 16 fl.

— Catechismulu calvinescu, impusu
 clerulu si poporulu romanescu sub domni'a prin-
 cipiloru Georgiu Rákoczy I si II transcrisu cu
 litere latine, dupa editiunea II tiparita in a. 1656,
 insoçitu de o éscursiune istorica si de unu glossariu,
 de Georgie Baritiu. Cu spesele academiei
 romane. Sibiiu 1879. Pretiulu 60 cr. v. a.

Pretiurile cerealeloru

si altoru obiecte de traiu au fostu la

2 Martiu st. n. in Sibiiu:

Grán, dupa cualitati	1 hectolitru fl.	5 80—6 60
Grán, amestecat	1 „	4 60—5 40
Secara	1 „	4 20—4 60
Papusiou	1 „	4 —4 40
Ordin	1 „	4 —4 40
Ovesu	1 „	1 90—2 30
Cartofi	1 „	1 40—1 60
Mazare	1 „	8 —10 —
Linte	1 „	10 —11 —
Fasole	1 „	5 50—6 50
Lardu (slanina)	50 Kilogram.	85 —90 —
Untura (unsóre topita)	50 „	76—78
Carne de vita	1 „	42—44
Oua de 10	1 „	—30

„Albin'a” institutu de creditu si economii in Sibiiu.

Convocare.

Domnii actionari ai „Institutulu de cre-
 ditu si de economii „Albin'a” se invita
 prin acésta in virtutea §. 20 alu statuteloru so-
 cietatii la

a X adunare generala ordinara

care se va tine la Sibiiu, in 30 Martiu 1883
 st. n. inainte de amédi la 10 óre in cas'a insti-
 tutulu (strad'a Baier Nr 1.)

Obiectele:

1. Raportulu anualu alu directiunei, bilantiulu
 anului 1882 si raportulu comitetulu de supra-
 veghiare.
2. Ficsarea dividendelor.
3. Distribuiera sumei destinate pentru scopuri
 de binefacere.
4. Ficsarea pretiului marceloru de presentia.
5. Alegerea de doi membrii in consiliulu de direc-
 tiune in sensulu §. 36 din statute.
6. Alegerea unui membru in comitetulu de supra-
 veghiare.

Domnii actionari, carii in sensulu §. 22, 23
 si 24 din statute voiescu a participa la adunare
 in persóna, séu prin plenipotenti, sunt rugati a'si
 depune la cass'a institutulu actiunile lor si even-
 tualu dovedile de plenipotentia, celu multu pana
 in 27 Martiu 1883 st. n. dupa amédi la
 6 óre.

Sibiiu, 15 Februaru 1883.

(144) 3—3

Directiunea institutulu.

Ingrijitu si tristu

privescu multi bolnavi in viitoriu, din cauza cá ei pana
 acum tóte le-au intrebuintiatu fara succesu.
 La toti, éra mai virtosu la cei ce suferu asia, li se
 recómanda cu totu adinsulu citirea carticelei „Der Kranken-
 freund”, cá-ci in aceea voru gasi dovedi de ajunsu, cá si
 cei greu bolnavi au aflatu vindecare, daca au intrebuintiatu
 mijlóce nimerite, sau celu puçinu alinare mare in acele.
 Tramitera lui „Krankenfreund” se efectuéda prin K. Go-
 rischek's Universitäts-Buchhandlung Wien I Stephangasse
 6 asia, cá comendatorulu n'are alta cheltuéla decâtu 2 cri
 pentru o carta postale. (133) 4—14

Editoru si redactoru responsabile: G. Baritiu.
 Tipariulu lui W. Krafft.